

HUISLITURGIE IN DE GOEDE WEEK: WITTE DONDERDAG

1. OPENING

Waarom is deze avond anders dan andere avonden?

Omdat op deze avond voor heel de christenheid de paasviering begint.

Omdat wij samen met het volk Israël gedenken dat God een God van bevrijding is, die mensen redt uit onderdrukking en ellende.

Omdat wij vanavond gedenken dat Christus op deze avond met zijn leerlingen een maaltijd hield en ons een teken heeft nagelaten van zijn liefde, liefde tot het uiterste toe.

Vanavond worden wij aangeraakt door die liefde, dat is het grootste geschenk dat de Heer heeft gegeven aan Zijn leerlingen, aan Zijn kerk: Zijn tastbare liefde in de eucharistie.

+ In de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen

2. LEZING

Uit de eerste brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Korinthe (11,23-26):

Broeders en zusters, zelf heb ik immers van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, brood nam, en na gedankt te hebben, het brak en zei: “Dit is mijn lichaam voor u. Doet dit tot mijn gedachtenis.” Zo ook na de maaltijd de beker, met de woorden: “Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit, elke keer dat gij hem drinkt, tot mijn gedachtenis.” Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt.

3. ZANG: HET LIED VAN HET BROOD – ([te beluisteren via deze link](#))

Het brood in de aarde gevonden
het brood door handen gemaakt
het brood van tranen en zorgen
het brood dat naar mensen smaakt.

Het brood van oorlog en vrede
dat dagelijks eendere brood,
het vreemde brood van de liefde
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam, ons geld, ons goed,
het brood van ons samen leven
die schamele overvloed.

Dat brood dat wij moeten eten
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander
ons hele mensenbestaan.

Gij deelt het met ons, zo deelt Gij
U zelf aan ons uit voorgoed,
een mens om nooit te vergeten,
een God van vlees en bloed.

(t. H. Oosterhuis, m. A. de Klerk)

4. *MEDITATIE – PASTOOR WALTER BROEDERS*

([te beluisteren via deze link](#))

‘Waarom is deze avond anders dan al de andere avonden?’

Met deze vraag dwingt de joodse jongen, de benjamin, de vader tot uitleg van de Pesachmaaltijd. De maaltijd, die de Joden houden op de vooravond van de Sabbat. Het verhaal wordt verteld, telkens weer. Het is goed om dé grote verhalen door te vertellen aan de kinderen, te blijven vertellen, opdat ze niet verloren gaan. Ook vanavond. Vertel het verhaal, al is het door de telefoon, al is het voor de honderdste keer.

En kijk je mee naar het schilderij van de Spaanse schilder Juan de Juanes. Eens gemaakt voor het altaar van de kerk van San Esteban in Valencia. Het hangt nu in het Prado in Madrid. Met dit schilderij wil ik Spanje eren, dat mooie land en die lieve gastvrije mensen, die ook zo getroffen worden door het Corona-virus.

Ik kijk naar het schilderij, en wat zie ik veel. Zo veel. Ik zie Jezus en zijn apostelen, als je goed kijkt zie je de namen in hun aureool. Links van Jezus (voor ons rechts) Johannes, in het groen dus, zijn geliefde leerling. En rechts van Jezus (voor ons links) Petrus, met baard. Ze vallen in aanbidding neer, zou je haast zeggen. Vreemd, want hun Jezus staat op het punt verraden te worden. Rechtsonder Judas, hij heeft de geldbuidel in zijn hand. Hij heeft een afwerende houding. Geen aureool, geen naam. Zijn naam gebeiteld op zijn krukje. Jouw naam op een krukje, en wat kan er gebeuren met een krukje? Inderdaad, op de vuilnishoop, geen eeuwig bestaan.

Dan de tafel, het bord en de karaf met wijn. Zo’n karaf heb ik ook in de kast staan. Allemaal zo dichtbij en huiselijk. Twee messen. Zo

alledaags! Op de voorgrond de kan en de schaal waarmee voorafgaand aan het avondmaal de voeten werden gewassen. Ik weet niet of u dat ook vindt, maar de kan en schaal lijken m.i. erg groot, buiten proportioneel. Gaat het *hier* dus om in de eucharistie? De voetenwassing? Is dat wat de schilder wil zeggen?

Uittocht is het centrale woord in deze dagen. Eerst de herdenking van de uittocht uit Egypte, dat land van 'ieder voor zich'. Uit slavernij naar vrijheid. Van woestijn naar paastuin. De joden hebben zich haastig moeten losmaken van een door afgoden geteisterde wereld. Het brood had niet de tijd om te rijzen en ze aten het met reiskleren aan, de stok in de hand. Ik zou haast zeggen: 'Staande aan het aanrecht'. Zij gaan zich met Gods hulp een weg banen naar het land van vrijheid. Dit is het Paasfeest van de joden. En juist nu valt de uittocht van Jezus. Het is het laatste samenzijn. Hij zal zich straks, morgen, een weg moeten banen door lijden en dood, om onze wereld te redden van chaos, veroorzaakt door eigenmachtigheid, contingentie, sterfelijkheid. Om een nieuwe band met God te vinden.

Jezus staat van tafel op, doet zijn bovenkleren af, neemt een linnen doek, giet water in het wasbekken en begint de voeten van de leerlingen te wassen. Het kan niet eenvoudiger, Jezus wast de voeten van de leerlingen. Jezus is dienstbaar aan de leerlingen. Hij wast hun de voeten. Voeten wassen was in die tijd slavenwerk en behoorde tot de gastvrijheid, waarmee voorname gasten bij aankomst werden ontvangen. Maar hier gaat het meer om enkel en alleen maar een vriendschappelijke geste.

'In het bewustzijn, dat de Vader Hem alles in handen had gegeven en dat Hij van God was uitgegaan en naar God terugkeerde...', staat hij op en om als slaaf de voeten van zijn leerlingen te wassen.

Petrus weigert: 'Heer wilt Gij mij de voeten wassen?'

'Als gij niet door Mij de voeten laat wassen, kunt ge mijn deelgenoot niet zijn.' Dienstbaar tot de dood geeft Jezus zijn eigen leven aan ons door. Hij is de graankorrel, wij zijn de rijke vruchten, die Hij voortbrengt, Hij is de wijnstok, wij de ranken, die van Hem leven ontvangen.

Christen zijn is dienstbaar zijn aan elkaar. Jezelf nooit hoger achten dan de ander.

Kijk nog eens mee naar de handen van Jezus. Hij houdt het brood, ander brood overigens dan dat op tafel ligt, in zijn handen, met drie vingers: Drie-eenheid? Vader, Zoon en heilige Geest. Met diezelfde handen waste Hij de voeten, zegende Hij zo de mensen. Met die handen houdt hij het brood vast, zegende Hij het brood, net als de Joden in zijn tijd. Maar nu toch anders? Hij *is* het brood: ‘dit *is* Mijn Lichaam’. Bij de Pesachmaaltijd drinken de Joden de wijn. Wijn staat voor de Messias, die komen moet. In Jezus is de Messias gekomen. ‘Ik ben de wijn. Dit *is* Mijn Bloed’. Jezus is de Messias.

Wie eucharistie viert, communiceert met Hemzelf en weet: een christen is dienstbaar, tot het uiterste toe en wordt zo zelf door de Heer gezegend. Amen.

5. ZANG: PANIS ANGELICUS – ([te beluisteren via deze link](#))

Panis angelicus
fit panis hominum;
Dat panis cælicus
figuris terminum:
O res mirabilis!
manducat Dominum
pauper, servus et humilis.

Brood van de engelen
wordt het brood van mensen;
Het brood van de hemel maakt
een einde aan de schaduwen:
O, groot wonder!
dienaren, arm en nederig
nuttigen hun Heer.

6. ONZE VADER

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw rijk kome; Uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
aan onze schuldenaren,

en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

Want van U is het koninkrijk en de kracht en
de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen

7. SLOTGEBED

Blijf bij ons Heer bij mensen die moeten lijden in hun ziekte,
blijf bij ons Heer bij de mensen die ongelukkig zijn in hun huwelijk,
blijf bij ons Heer bij alle zoekende mensen in de wereld,
bij de mensen die zoeken naar geluk en houvast.

Blijf bij ons Heer bij onze jongeren die op weg zijn naar volwassenheid
en zelfstandigheid, wees voor hen een gids op hun levensweg.
Blijf bij ons Heer bij uw kerk, die vanavond het Brood heeft gebroken
en de beker heeft gedronken, dat zij uw liefde mag overbrengen aan
de mensen van deze wereld.

Blijf bij ons Heer in onze parochiegemeenschap die niet samen kan
komen, leer ons christenen te zijn met hart en ziel, vandaag en alle
dagen, tot in de eeuwen der eeuwen.

+ In de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen